

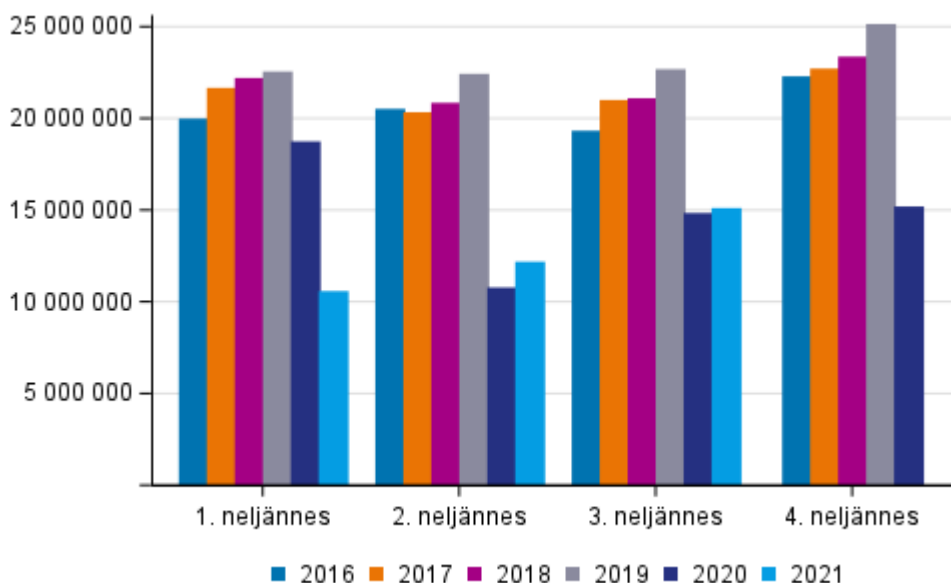
Rautatietilasto

2021, 3. neljännes

Rautateiden henkilöliikenteen matkojen määrä nousi kaksi prosenttia vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä

Vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä Suomen rautateillä tehtiin yhteensä 15,1 miljoonaa henkilöliikenteen matkaa, mikä oli kaksi prosenttia enemmän kuin vuoden 2020 vastaavalla neljänneksellä. Junaliikenteen henkilökilometrimäärä oli yhteensä 880 miljoonaa henkilökilometriä. Henkilökilometrit nousivat 14 prosenttia verrattuna vuoden 2020 vastaavaan neljännekseen.

Rautateiden henkilöliikenteen matkojen lukumäärä vuosina 2016–2021 neljänneksittäin



Vuoden 2021 tammi-syyskuussa henkilöliikenteessä tehtiin yhteensä 37,9 miljoonaa matkaa, mikä oli 15 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Tammi-syyskuussa 2021 junaliikenteen henkilökilometrimäärä oli yhteensä 1 941 miljoonaa henkilökilometriä, mikä oli 13 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Sisällys

Laatuseloste: Rautatietilasto.....	3
------------------------------------	---

Laatuseloste: Rautatietilasto

1. Tilastotietojen relevanssi

Rautatietilasto on Suomen rautateiden perustilasto, jossa rautateiden tilaa kuvataan aikasarjoin ja rataosittain. Tilasto sisältää tietoja radoista, liikennekalustosta, junaliikenteestä, henkilöliikenteestä, tavaraliikenteestä, rahoituksesta ja onnettomuuksista. Tiedot kattavat koko Suomen rautatiejärjestelmän. Tilasto palvelee liikennealan toimijoita tuottamalla heidän käyttöönsä tilastotietoja suunnittelua, seurantaan, valvontaa ja päätöksentekoa varten.

Ratojen osalta esitetään rataverkon pituudet jaoteltuna raiteiden määrän ja rataluokituksen mukaan. Lisäksi on lueteltu rataosat liikenteelle avaamisaikansa mukaan. Ratoihin liittyvistä tiedoista esitetään lisäksi pääraiteiden kiskotyypin muuttuminen aikasarjana sekä radanpidon investointien suuruus aikasarjana. Lisäksi esitetään rautatieliikennepaikkojen lukumäärä jaoteltuna henkilö- ja tavaraliikenteeseen. Liikennekaluston osalta esitetään vetokalusto veturityypeittäin, henkilöliikenteen vaunut ja matkustajapaikkojen lukumäärä sekä tavaraliikenteen vaunut ja vaunujen kuljetuskykyä kuvaavat kantavuusonnit.

Junaliikenteen osalta esitetään tärkeimmät juna- ja vetokalustosuoritteet aikasarjana. Vaununakselikilometrit, jotka kuvaavat vaunujen kulkemaa matkaa, esitetään juna- ja vaunulajeittain samoin kuin junaliikenteen energiankulutus aikasarjana. Suomen ja ulkomaiden välisestä yhdysliikenteestä esitetään vaunukohtaista tietoa.

Henkilöliikenteen matkat ja tavaraliikenteen kuljetusmäärät esitetään aikasarjana.

Rautateihin liittyvistä onnettomuuksista esitetään lukumäärät jaoteltuna onnettomuustapauksen laatuun sekä kuolleisiin ja vakavasti loukkaantuneisiin. Lisäksi esitetään historiallinen aikasarja koko rautateiden ajalta keskeisten suureiden osalta.

Raideliikennelaki (1302/2018) velvoittaa liikennöitsijöitä antamaan Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille ne tiedot, joita virasto tarvitsee tilastointia ja tutkimusta varten.

EU:n rautateiden tilastoasetuksessa (2018/643) on annettu luokitukset ja määritelmät, joiden mukaan jäsenmaat tuottavat rautateiden tilastoja. Niitä on tarkennettu Kansainvälisen rautatieliiton (UIC) toimesta. Tilaston tekoa ohjaa tilastolaki.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Rataan liittyvät tiedot ovat peräisin Väyläviraston ratatietokannoista. Niiden tiedot päivitetään vuosittain vastaamaan rataverkon kunnossapito- ja investointitöiden aikaansaamia muutoksia.

Liikenteeseen ja kalustoon liittyvät tiedot ovat pääsääntöisesti peräisin liikennöitsijöiden jatkuvasti päivittyvistä tilastotietokannoista, joita on lukumäärältään useita kymmeniä. Osa tiedoista liittyy myynninseurantaan, osa erillisiin rekistereihin.

3. Tietojen luotettavuus ja tarkkuus

Rautatietilasto kattaa Suomen rautateiden tilanteen hyvin, koska rataverkko on suljettu järjestelmä. Tietojen tarkkuus ja luotettavuus on kansainvälisestikin arvioiden pääosin hyvä. Lähes kaikki rautatietilaston tilastointi perustuu kokonaisaineistoon.

4. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Rautatietilaston vuositiedot julkaistaan elokuun lopussa Tilastokeskuksen kotisivuilla. Tiedot sisältävät edellisen vuoden lopulliset vuositiedot.

Henkilö- ja tavaraliikenteen osalta tietoja julkaistaan myös neljännesvuosittain Tilastokeskuksen kotisivuilla noin kolme kuukautta tilastoneljänneksen päättymisen jälkeen.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Rautatietilaston vuosittaiset ja uusimmat neljännesvuosittaiset tiedot ovat nähtävissä tiedotteen julkistamispäivänä tilaston kotisivuilla. Tilaston tietoja on myös nähtävissä Tilastokeskuksen Statfin-tietokantapalvelussa.

Julkaisematonta, yksityiskohtaisempaa tilastotietoa on saatavissa Väylävirastosta ja liikennöitsijöiltä.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat ajallisesti hyvin vertailtavissa. Vertailukelpoisia aikasarjoja on saatavissa vuosikymmenien takaa. Luokituksissa ja määrittelyissä on kuitenkin tehty muutoksia vuosien kuluessa ja ne merkitään taulukoiden huomautuksissa kyseisessä kohdassa.

Rautatietilastoa on ylläpidetty vuodesta 1933 lähtien ja sitä ennen Rautatietilastot ilmestyivät Rautatiehallituksen tuottamina Rautatiehallituksen kertomuksina vuodesta 1873 vuoteen 1932 asti.

Rautatiealan tilastonimikkeet on kansainvälisesti määritelty EU:n tilastoviranomaisen (Eurostat) ja Kansainvälisen rautatieliiton (UIC) toimesta. EU:n eri jäsenvaltioiden käyttämät erilaiset käsitteet ja määritelmät ovat vaikeuttaneet rautatietilastojen kansainvälistä vertailtavuutta. Vuonna 2003 voimaan tullut EU:n rautatietilastoasetus on kuitenkin parantanut tilannetta.

7. Selkeys ja yhtenäisyys

Rautatietilasto on ainoa säännöllisesti tehtävä selvitys Suomen rautateiden ja rautatieliikenteen tilanteesta. Liikennöitsijät saattavat julkaista tietoja rautateiden henkilö- ja tavaraliikenteestä oman toimintansa osalta.

Lisätietoja

Ville Keränen 029 551 0735
Vastaava osastopäällikkö:
Hannele Orjala

www.tilastokeskus.fi
Lähde: Liikenne ja matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute